

Rapport 2024

Myndighetssamverkan för kompetensförsörjning
och livslångt lärande – Årsrapport 2023

Skolverket

Folk-
bildnings-
rådet

Dnr: MYH 2024/97
ISBN:978-91-89815-37-7

Sammanfattning

Svensk konkurrenskraft, i tider av grön och digital omställning, förutsätter ett kompetensförsörjningssystem med stärkt förmåga till bättre matchning och ökad rörlighet. Ett sådant system bidrar till en väl fungerande arbetsmarknad och är av stor betydelse för välförhållanden i Sverige.

Lösningen på utmaningarna inom kompetensförsörjningsområdet återfinns inte hos en enskild myndighet eller aktör.¹ Samverkan mellan myndigheter är en central del i regeringens förvaltningspolitiska mål. Nyttan med samverkan handlar bland annat om att öka effektiviteten, förbättra kvaliteten och tillgången till information och tjänster samt skapa nya innovationer för att lösa samhällsutmaningar.²

Myndighetssamverkan inom kompetensförsörjningsområdet började i liten skala och sedan 2022 omfattas Arbetsförmedlingen, Myndigheten för yrkeshögskolan, Skolverket, Svenska ESF-rådet, Tillväxtverket, Universitetskanslersämbetet och Universitets- och högskolerådet via instruktionsförändringar eller regleringsbrev. I tillägg deltar Folkbildningsrådet och Vinnova. Syftet med myndighetssamverkan för kompetensförsörjning och livslångt lärande är att bidra till en väl fungerande kompetensförsörjning – utifrån individens och arbetslivets behov – genom samverkan mellan arbetsmarknad, näringsliv och utbildning. Under året som gått har formerna för samverkan mellan myndigheterna och med andra aktörer utvecklats.

2023 har myndighetssamverkan resulterat i:

- Aktiviteter för att främja den gröna och digitala omställningen, exempelvis i form av en förstudie om gröna kompetenser³ och en sektorsarena för digital spetskompetens.⁴
- Insatser som främjar individens livslånga lärande och kompetensutveckling, bland annat genom stöd inom validering⁵ och vägledning.⁶
- En nationell arena för kompetensförsörjning som samlar myndigheter och andra nyckelaktörer inom kompetensförsörjningsområdet.
- En nulägesanalys av kompetensförsörjningsområdet i Sverige från TSI-projektet "Strengthening the governance of the Swedish skills system".⁷
- Sju arbetsgrupper som under året utökats med en grupp om entreprenörskap.
- Förslag på åtgärder och lösningar för att möta kompetensbehoven.⁸
- Utvecklad samordning av samverkan inom kompetensförsörjning och livslångt lärande.

¹ B.la. Återrapportering av regeringsuppdrag om myndighetssamverkan för en väl fungerande kompetensförsörjning (2023), Arbetsmarknadsutredningen (SOU 2019:3) och Samverkansprogrammet Kompetensförsörjning och livslångt lärande <https://www.vinnova.se/publikationer/agenda-svp-kompetensforsorjning-och-livslangt-larande>.

² Varför ska myndigheter samverka? - ESV Forum, hämtad 2024-02-03.

³ Förstudie om gröna kompetenser fastställd - Myndigheten för yrkeshögskolan (myh.se), hämtad 2024-02-07.

⁴ Konferens 30 november 2023 – kompetensförsörjning inom cybersäkerhet – Myndigheten för yrkeshögskolan (myh.se), hämtad 2024-02-07.

⁵ Bilaga, 1.7 och 2.6 samt valideringsrapport-2023-lage-och-utveckling-av-validering-nationellt-och-regionalt.pdf (myh.se), hämtad 2024-02-07.

⁶ <https://utbildningsguiden.skolverket.se/yrken-och-framtid/information-och-verktyg-fran-myndigheter>, hämtad 2024-02-07.

⁷ <https://www.oecd.org/skills/centre-for-skills/governance-of-the-swedish-skills-system.htm>, hämtad 2024-02-07.

⁸ Rapportering från arbetet med MSV KLL (2023) MYH 2023/6136, Lärcentrum – analys och förslag till fortsättning (2023) MYH 2023/6136, PM från AG Norra Sverige <https://assets.myh.se/docs/om-oss/myndighetssamverkan/msv-norra-sverige-pm.pdf> MYH 2024/27.

Innehåll

1	Inledning	4
2	Organisering av arbete och aktiviteter inom MSV KLL.....	4
3	Arbetsgrupper och andra initiativ inom MSV KLL	6
4	Regeringsuppdrag som hanterats med stöd av MSV KLL	8
4.1.1	Regeringsuppdrag om administrativ samordning av myndighetssamverkan för en väl fungerande kompetensförsörjning	8
4.1.2	Regeringsuppdrag om att stödja arbetet med att utveckla effektiva strukturer för validering på regional nivå.....	8
4.1.3	Regeringsuppdrag om nationell samordning för Europaåret för kompetens	8
4.1.4	Regeringsuppdrag att utveckla en sammanhållen datainfrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande.....	9
5	Framåtblick	9
5.1	Prioriterade områden enligt regeringsuppdrag	9
5.1.1	Analysunderlag för prognoser och dimensionering av utbildning	9
5.1.2	Stöd till regionalt kompetensförsörjningsarbete	10
5.1.3	Utbildning för klimatomställningen	10
5.1.4	Insatser för att få fler att delta i utbildningar inom området STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics).....	10
5.2	Ytterligare områden.....	10
5.2.1	Urval av planerade aktiviteter inom befintliga arbetsgrupper	10
5.2.2	Förvaltning av en sammanhållen datainfrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande	11

Bilaga 1. Förteckning över deltagare i arbetsgrupperna och andra initiativ

Bilaga 2. Organisationsskiss MSV

Bilaga 3. Redovisning från arbetsgrupperna och övriga initiativ

1 Inledning

Svensk konkurrenskraft i tider av grön och digital omställning förutsätter ett kompetensförsörjningssystem med ökad förmåga till bättre matchning och ökad rörlighet. Dessutom bidrar det till en väl fungerande arbetsmarknad och det är av stor betydelse för välbefindandet i Sverige.

Myndighetssamverkan inom kompetensförsörjningsområdet är relativt nytt och samlar myndigheter inom utbildnings-, näringslivs-, och arbetsmarknadsområdet. Myndigheternas samverkan är samtidigt en central del i regeringens förvaltningspolitiska mål. Nyttan med samverkan handlar, enligt Ekonomistyrningsverket, bland annat om att öka effektiviteten, förbättra kvaliteten och tillgången till information och tjänster samt skapa nya innovationer för att lösa samhällsutmaningar.⁹

Lösningen på problemen med kompetensförsörjningen återfinns inte hos en enskild myndighet eller aktör.¹⁰ En del av lösningen finns i den samverkan som håller på att utvecklas mellan myndigheterna inom utbildnings- och arbetsmarknadsområdet. För många myndigheter blir detta i sig en utmaning eftersom man behöver arbeta långsiktigt och kortsiktigt, stabilt och flexibelt, hållbart, rättssäkert och innovativt – samtidigt. Detta kräver mod hos såväl myndighetsledningar som tjänstemän i statsförvaltningen.¹¹

I början av år 2020 initierades ett arbete för att utveckla en struktur för en myndighetssamverkan med inriktning på kompetensförsörjning och livslångt lärande (MSV KLL). Arbetet formaliserades under 2022 då Arbetsförmedlingen, Myndigheten för yrkeshögskolan, Skolverket, Svenska ESF-rådet, Tillväxtverket, Universitetskanslersämbetet och Universitets- och högskolerådet fick i uppdrag att samverka i syfte att bidra till en väl fungerande kompetensförsörjning.¹² Myndigheten för yrkeshögskolan har fått i uppdrag att svara för administrativ samordning av samverkan.¹³ I tillägg deltar Folkbildningsrådet och Vinnova.

Syftet med MSV KLL är att bidra till en väl fungerande kompetensförsörjning utifrån individens och arbetslivets behov genom samverkan mellan arbetsmarknad, näringsliv och utbildning.¹⁴

Följande rapport innehåller en redovisning av verksamheten under året. Rapporten riktar sig till Regeringskansliet och andra aktörer med intresse och uppdrag för kompetensförsörjning.

2 Organisering av arbete och aktiviteter inom MSV KLL

Genom myndighetssamverkan stärks samverkan mellan nationella och regionala myndigheter och andra aktörer inom området kompetensförsörjning och livslångt lärande. Strukturer, system och verktyg för att identifiera och definiera kompetenskrav, synliggöra kompetens samt tillgodose arbetsmarknadens och näringslivets kompetensbehov kan inte utvecklas av en enskild myndighet, aktör eller utbildningsform. Myndighetssamverkan sammanför aktörer som behöver mötas för att hantera gemensamma utmaningar.

⁹ Varför ska myndigheter samverka? - ESV Forum , hämtad 2024-02-03.

¹⁰ B.la. Återrapportering av regeringsuppdrag om myndighetssamverkan för en väl fungerande kompetensförsörjning (2023), Arbetsmarknadsutredningen (SOU 2019:3) och Samverkansprogrammet Kompetensförsörjning och livslångt lärande <https://www.vinnova.se/publikationer/agenda-svp-kompetensforsorjning-och-livslangt-larande>.

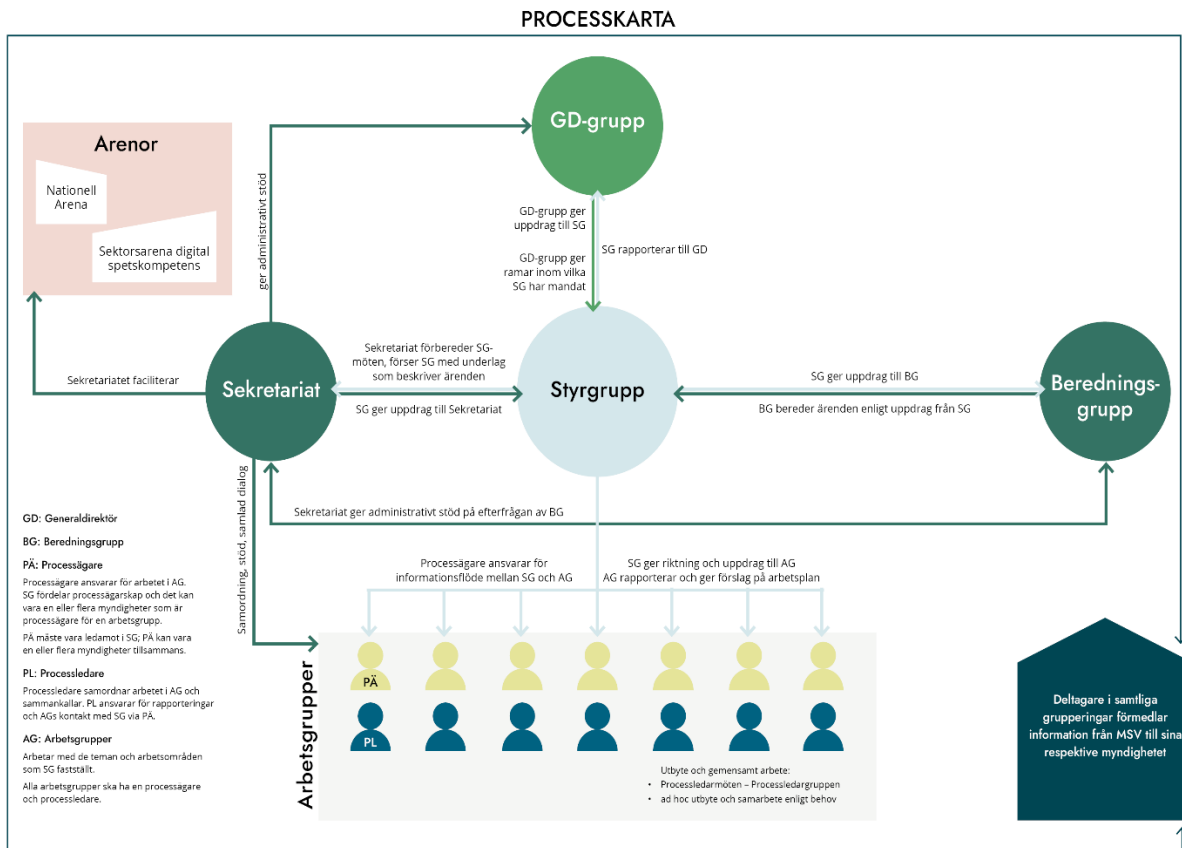
¹¹ Se t.ex. Statskontoret (2017) *Frivillig samverkan mellan myndigheter – några exempel*.

¹² I myndigheternas instruktioner, samt i regleringsbrev avseende budgetåren 2022, 2023 och 2024 för Tillväxtverket.

¹³ Regleringsbrev för budgetåret 2024 avseende Myndigheten för yrkeshögskolan.

¹⁴ Fastställda resultatmål av styrgruppen.

Under året har ett arbete med att utveckla arbetsformer och arbetssätt formaliserats. Arbetet sker parallellt med TSI-projektet "Strengthening the governance of the Swedish skills system", som leds av OECD. Se mer information om projektet i avsnitt 3.1.8.

Figur 1. Processkarta.

- Inriktningen i myndighetssamverkan för kompetensförsörjning och livslångt lärande styrs av gd-gruppen, där samtliga myndigheters generaldirektörer ingår, liksom representanter från Folkbildningsrådets ledning. Gd-gruppen har haft tre möten under 2023.
- Gd-gruppen har tillsatt en styrgrupp för myndighetssamverkan, med representanter på strategisk ledningsnivå i myndigheterna. Styrgruppen leder arbetsgruppernas arbete och beslutar om arbetsplaner samt andra underlag som tas fram inom ramen för myndighetssamverkan. Styrgruppen har haft elva möten under 2023. Vid flera av mötena har myndigheter och aktörer utanför myndighetssamverkan bjudits in för dialog utifrån pågående och avslutade projekt, uppgifter och uppdrag inom kompetensförsörjningsområdet. Bland dessa finns
 - Jämställdhetsmyndigheten utifrån sitt regeringsuppdrag om jämställd rekrytering i välfärden
 - Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA) utifrån deras arbete med entreprenörskap inom skola och utbildning
 - representanter för regeringsuppdrag om en sammanhållen datainfrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande
 - representanter för regionalt utvecklingsansvariga, för dialog om regionalt kompetensförsörjningsarbete.

- Styrgruppen har tillsatt en beredningsgrupp, vars främsta uppgift är att förbereda frågor och underlag av strategisk karaktär som styrgruppen ska ta ställning till. Beredningsgruppen har haft 12 möten under 2023.
- Sekretariatet svarar för administrativ samordning av myndighetssamverkan. Sekretariatet stödjer gd-grupp, styrgrupp och arbetsgrupp med bland annat administration, framtagande av underlag och genomförande av aktiviteter. Under 2023 har sekretariatet etablerat en stödstruktur och ett årshjul i arbetet med att planera, genomföra och följa upp aktiviteter på ett systematiskt sätt inom samverkan. Sekretariatet har möten en gång per vecka och har under 2023 haft resurser från MYH, Arbetsförmedlingen, Skolverket och Vinnova.
- Under 2023 etablerades en nationell arena för kompetensförsörjning. Myndigheterna i samverkan har identifierat att det saknats ett sammanhållande forum, där både myndigheter och andra intressenter kan mötas för att skapa ett mer överblickbart och effektivt system för samverkan kring kompetensförsörjning samt för att kunna koordinera olika aktörers initiativ. I den nationella arenan ingår representanter för Företagarna, LO, SACO, SKR, SUHF, Svenskt Näringsliv och TCO samt generaldirektörer eller generalsekreterare från Arbetsförmedlingen, ESF-rådet, Folkbildningsrådet, MYH, Skolverket, Tillväxtverket, UHR, UKÅ och Vinnova. Arenan sammankallades vid två tillfällen 2023 och beräknas ha cirka två möten per år.

(Organisationskiss bifogas, se bilaga)

I början av hösten 2023 hölls en kickoff för myndighetssamverkan. Samtliga deltagare i styrgrupp och arbetsgrupper var inbjudna. Uppslutningen var god med 74 deltagare.¹⁵ På programmet stod diskussioner både i och mellan arbetsgrupper, med fokus på hur samverkan kan utvecklas och bidra ytterligare till en väl fungerande kompetensförsörjning. Utvärderingen av kickoffen visar att deltagarna över lag var nöjda med dagen. Många såg ett stort värde i att träffas gränsöverskridande inom myndighetssamverkan. Sekretariatet undersöker nu hur detta kan möjliggöras på regelbunden basis i framtiden.

3 Arbetsgrupper och andra initiativ inom MSV KLL

Följande kapitel består av en sammanfattad redovisning av arbetsgruppernas verksamhet under året i tabellform. För sammanfattningar av arbetet och utökade redovisningar, se bilaga.

Under 2023 har sju arbetsgrupper varit aktiva i myndighetssamverkan. En av dessa (Entreprenörskap) har inrättats efter beslut i styrgruppen under 2023. Arbetsgrupperna består av representanter från myndigheterna och i en del fall har arbetsgrupperna i arbetet även involverat andra aktörer som till exempel SCB och regionerna. Förteckning över deltagande aktörer i arbetsgrupperna, se bilaga.

¹⁵ Cirka 80 personer var inbjudna till kick-offen.

Tabell 1. Sammanställning av aktiviteter och initiativ 2023

Arbetsgrupp	Ansvarig	Exempel på resultat
AG Analysgruppen	UKÄ	Förstudie gröna kompetenser. ¹⁶
AG Validering	MYH	Uppföljningsrapport validering. ¹⁷
AG Lärcentrum	Skolverket/MYH	Fem förstudier med finansiering av Europeiska socialfonden med syfte att stärka en långsiktig utveckling av lärcentrum. ¹⁸
AG Vägledning	Arbetsförmedlingen	Digital karta för utbudet av offentligt finansierade vägledningstjänster. ¹⁹
AG Norra Sverige	Tillväxtverket	PM med förslag på åtgärder och lösningar från myndighetssamverkan för att möta behoven av kompetens i Norrbotten och Västerbotten. ²⁰
AG EU-initiativ	UHR	Översyn av organisering av EU-verktyg Europass, Euroguidance och EQF. ²¹
AG Entreprenörskap	Tillväxtverket/Skolverket	Uppstart inom MSV KLL 2024.
Andra initiativ		
TSI	Arbetsförmedlingen/MYH	Nulägesanalys av kompetensförsörjningsområdet i Sverige. ²²
Nationell arena för kompetensförsörjning	MYH/Sekretariatet	Två möten med syfte att skapa ett mer överblickbart och effektivt system för samverkan kring kompetensförsörjning samt för att koordinera olika aktörers initiativ.
Sektorsarena digital spets	UKÄ/TVV	Rapport publiceras 2024 om hur kan vi stärka kompetensförsörjningen inom cybersäkerhet i Sverige. ²³
MSV övergripande/ sekretariatet	MYH	Utvecklad samordning av samverkan. ²⁴

¹⁶ Förstudie om gröna kompetenser fastställd - Myndigheten för yrkeshögskolan (myh.se), hämtad 2024-02-12.

¹⁷ [valideringsrapport-2023-lage-och-utveckling-av-validering-nationellt-och-regionalt.pdf](https://myh.se/valideringsrapport-2023-lage-och-utveckling-av-validering-nationellt-och-regionalt.pdf) (myh.se), hämtad 2024-02-12.

¹⁸ [ESF-projekt för utveckling av lärcentra](https://myh.se/esf-projekt-for-utveckling-av-larcentra) - Myndigheten för yrkeshögskolan (myh.se), hämtad 2024-02-12.

¹⁹ [Information och verktyg från myndigheter - Utbildningsguiden](https://skolverket.se/utbildningsguiden) (skolverket.se), hämtad 2024-02-12.

²⁰ [Förslag på åtgärder och lösningar från myndighetssamverkan för att möta behoven av kompetens i Norrbotten och Västerbotten](https://skolverket.se/utbildningsguiden), hämtad 2024-02-12

²¹ Ramboll (2023), Översyn av organisering av EU-verktyg Europass, Euroguidance och EQF.

²² [Strengthening the Governance of the Swedish Skills System - OECD](https://oecd.org/skills/sweden/), hämtad 2024-02-12.

²³ [Konferens 30 november 2023 – kompetensförsörjning inom cybersäkerhet](https://myh.se/konferens-30-november-2023-kompetensforsorjning-inom-cybersakerhet) - Myndigheten för yrkeshögskolan (myh.se), hämtad 2024-02-12. Rapporten publiceras våren 2024.

²⁴ Utvecklingsarbete genomförs med stöd av två förstudier, med finansiering av ESF+.

<https://www.esf.se/resultat/projektbanken/projekt/?dnr=23-023-S06>, hämtad 2024-02-12.

<https://www.esf.se/resultat/projektbanken/projekt/?dnr=23-023-S07>, hämtad 2024-02-12.

4 Regeringsuppdrag som hanterats med stöd av MSV KLL

I följande kapitel redovisas regeringsuppdrag som hanterats inom ramen för och med stöd av myndighetssamverkan.

4.1.1 Regeringsuppdrag om administrativ samordning av myndighetssamverkan för en väl fungerande kompetensförsörjning

I mars 2023 återrapporterade Myndigheten för yrkeshögskolan tidigare uppdrag om myndighetssamverkan för en väl fungerande kompetensförsörjning.²⁵

Uppdraget angav att MYH skulle svara för administrativ samordning av myndighetssamverkan. Myndigheten skulle även tillsammans med de övriga myndigheterna i MSV säkerställa att andra relevanta aktörer på nationell och regional nivå ges möjlighet att bidra i samverkan för en väl fungerande kompetensförsörjning.

Återrapporteringen av uppdraget redogör för hur andra aktörers medverkan i myndighetssamverkan kan säkerställas med hjälp av arenor för kompetensförsörjning, där centrala aktörer både på nationell och regional nivå skulle kunna mötas för att bidra till att lösa gemensamma utmaningar, däribland de prioriterade områden för samverkan som uppdraget pekat ut.

Uppdraget omfattade följande prioriterade områden:

- Arbete med analysunderlag för prognoser och dimensionering av utbildning inom de utbildningsformer som myndigheterna ansvarar för.
- Stöd till regionalt kompetensförsörjningsarbete.
- Säkerställande av ett lämpligt utbildningsutbud inför införandet av omställningsstudiestödet.

4.1.2 Regeringsuppdrag om att stödja arbetet med att utveckla effektiva strukturer för validering på regional nivå

Tillväxtverket och Myndigheten för yrkeshögskolan har i uppdrag att stödja utvecklingen av effektiva strukturer för validering på regional nivå under åren 2022–2024.²⁶

Tillväxtverket samordnar uppdraget, som hanteras med stöd av arbetsgruppen för validering inom myndighetssamverkan.²⁷ Genom en utlysning om 60 miljoner kronor fick regionerna möjlighet att inkomma med en ansökan. Tillväxtverket beviljade medel till 16 utvecklingsprojekt. Projekten avslutas år 2024.

4.1.3 Regeringsuppdrag om nationell samordning för Europaåret för kompetens

Myndigheten för yrkeshögskolan har i uppdrag att vara nationell samordnare för Europaåret för kompetens tillsammans med Arbetsförmedlingen.²⁸ Syftet med Europaåret för kompetens är att uppmärksamma arbetet med att skapa möjligheter till livslångt lärande, ge människor och företag kunskaper att bidra till den gröna och den digitala omställningen samt stödja innovation och konkurrenskraft. Europaåret för kompetens pågår till och med maj 2024 och mer än 30 aktiviteter har registrerats.²⁹ Uppdraget hanteras med stöd av myndighetssamverkan.

²⁵ Myndigheten för yrkeshögskolan (2023), Återrapportering av regeringsuppdrag om administrativ samordning av myndighetssamverkan för en väl fungerande kompetensförsörjning [återrapportering-av-regeringsuppdrag-om-administrativ-samordning-av-myndighetssamverkan-for-en-val-fungerande-kompetensforsorjning.pdf](#) ([myh.se](#)), hämtad 2024-02-07.

²⁶ Regeringskansliet, Näringsdepartementet (2021). Regeringsbeslut om uppdrag att stödja arbetet med att utveckla effektiva strukturer för validering på regional nivå, 2021-12-16.

²⁷ Tillväxtverket (2023). Delrapport 2: Uppdrag att stödja arbetet med att utveckla effektiva strukturer för validering på regional nivå – N2021/03082, Tillväxtverkets dnr Å 2022-102.

²⁸ Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2023/936 om ett europaår för kompetens & Regleringsbrev för budgetåret 2023 avseende Myndigheten för yrkeshögskolan.

²⁹ [European Year of Skills \(europa.eu\)](#), hämtad 2024-02-03.

4.1.4 Regeringsuppdrag att utveckla en sammanhållen datainfrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande

Arbetsförmedlingen har haft ett gemensamt uppdrag tillsammans med Statens skolverk (Skolverket), Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH), Vetenskapsrådet (VR), Universitets- och högskolerådet (UHR), Statistiska centralbyrån (SCB), Myndigheten för digital förvaltning (Digg) och Verket för innovationssystem (Vinnova) för att främja arbetet med en sammanhållen datainfrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande.³⁰

Myndighetssamverkan för kompetensförsörjning och livslångt lärande föreslås som ett forum för koordinering kring gemensamma behov och aktiviteter rörande data inom detta område. Utifrån detta förslag har förberedande arbete genomförts under 2023, för att skapa förutsättningar för fortsatt arbete efter regeringsuppdragets avslut. Samtal mellan representanter för regeringsuppdraget och MSV KLL har ägt rum, liksom deltagande i varandras aktiviteter. Det fortsatta arbetet utgår från grunden att det inte gynnar den sammanhållna datainfrastrukturen att en enskild myndighet samordnar arbetet, utan att det sker i samverkan mellan berörda myndigheter (se kapitel 5.2.2).

5 Framåtblick

I detta avsnitt ges en övergripande framåtblick inför de insatser och aktiviteter som planeras inom ramen för myndighetssamverkan 2024.

Enligt uppdrag i MYH:s regleringsbrev för budgetåret 2024 ska myndigheten svara för administrativ samordning av myndighetssamverkan.³¹ Samordningen sker med stöd av det sekretariat som byggts upp, som har sin bas på MYH och även har resurser från Arbetsförmedlingen och Vinnova. Sedan oktober 2023 sker ett utvecklingsarbete inom ramen för två förstudier med finansiering av ESF+, som fokuserar på utvecklad samordning av myndighetssamverkan.

Myndigheten ska även tillsammans med de övriga myndigheterna i myndighetssamverkan arbeta för att andra relevanta aktörer på nationell och regional nivå ges möjlighet att bidra i samverkan för en väl fungerande kompetensförsörjning. För att utforska formerna för sådan samverkan genomförs TSI-projektet "Strengthening the Governance of the Swedish skills system", med syfte att stärka strukturerna och systemen för kompetensförsörjning i Sverige.³²

5.1 Prioriterade områden enligt regeringsuppdrag

Enligt uppdrag i regleringsbrev avseende 2024 för Myndigheten för yrkeshögskolan ska prioriterade områden för myndighetssamverkan vara arbete med analysunderlag för prognoser och dimensionering av utbildning, stöd till regionalt kompetensförsörjningsarbete, utbildning för klimatomställningen samt insatser för att få fler att delta i utbildningar inom området STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics).³³

Nedan följer en översiktlig redovisning av hur de prioriterade områdena avses att hanteras inom ramen för myndighetssamverkan.

5.1.1 Analysunderlag för prognoser och dimensionering av utbildning

Ett arbete med att utveckla analysunderlag för prognoser och dimensionering av utbildning och arbete inom ramen för myndighetssamverkan har inletts, under ledning av UKÄ. Arbetet utgår från att myndigheterna lyfter in ytterligare delar av arbetet med prognoser i myndighetssamverkan.

³⁰ Arbetsförmedlingen (2024) Slutrapport av regeringsuppdrag om att utveckla en sammanhållen datainfrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande [Uppdrag att utveckla en sammanhållen datainfrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande \(arbetsformedlingen.se\)](#), hämtad 2024-02-07.

³¹ Regleringsbrev för budgetåret 2024 avseende Myndigheten för yrkeshögskolan.

³² [Strengthening the Governance of the Swedish Skills System - OECD](#), hämtad 2024-02-07.

³³ Regleringsbrev för budgetåret 2024 avseende Myndigheten för yrkeshögskolan.

Syftet är att utveckla ett heltäckande analysunderlag som kan användas för att ge svar på frågan: Hur kan utbildningssystemet på olika nivåer bättre svara upp mot arbetsmarknadens behov? SCB deltar i arbetet och arbetsgruppens uppdrag består av tre delar:

- Se över möjligheterna att utveckla trender och prognoser, dels för ökad träffsäkerhet, dels till att bli ett mer heltäckande analysunderlag för att besvara frågeställningen ovan.
- Undersöka om det behövs kompletterande analysunderlag för att kunna besvara frågeställningen och i så fall vad.
- Undersöka möjligheterna att göra myndigheternas egna planeringsunderlag mer samordnade och enhetliga.

5.1.2 Stöd till regionalt kompetensförsörjningsarbete

Redan idag genomförs insatser inom ramen för myndighetssamverkan i syfte att stödja det regionala kompetensförsörjningsarbetet. I och med det nya regeringsuppdraget har myndighetssamverkan för avsikt att utveckla pågående insatser men också ta vara på de erfarenheter som hittills gjorts för att samverkan ska bidra till att regionernas behov av kompetens tillgodoses. Arbetet kommer under 2024 ledas av Tillväxtverket.

5.1.3 Utbildning för klimatomställningen

En avgörande fråga för klimatomställningen är tillgången till arbetskraft med rätt kompetens. Myndigheterna inom myndighetssamverkan har viktiga uppdrag för att individer, näringsliv, offentlig sektor och samhället i stort ska få den kompetens de behöver för att kunna bidra till klimatomställningen.

Inom ramen för myndighetssamverkan kommer ett arbete att ske för att utforska hur myndigheterna tillsammans kan bidra ytterligare till utbildning för klimatomställningen. När det gäller det myndighetsgemensamma analysarbetet kan genomförd förstudie om kompetenser för grön omställning att fungera som en bra utgångspunkt.³⁴ Ett arbete med fokus på utbildning för klimatomställningen har initierats, under ledning av Arbetsförmedlingen och MYH.

5.1.4 Insatser för att få fler att delta i utbildningar inom området STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics)

Att få fler individer att delta i utbildningar inom området STEM är avgörande för att stärka innovationsförmågan hos individer, arbetsgivare och näringsliv. Den STEM-strategi som Regeringen aviserat spänner över hela utbildningssystemet från förskola till forskarutbildning och forskning.³⁵ Här finns behov av synkroniserade och samordnade insatser så att fler väljer att delta i utbildningar inom detta fält, i hela utbildningssystemet. Här kommer ett utforskande arbete ske för att se hur myndigheterna tillsammans kan bidra till att fler väljer utbildningar inom området STEM. Ett arbete under ledning av UHR, med fokus på detta område, har initierats.

5.2 Ytterligare områden

I detta avsnitt redogörs för ett urval av ytterligare områden som kommer att hanteras inom myndighetssamverkan mot bakgrund av myndigheternas ordinarie uppgifter och uppdrag inom kompetensförsörjningsområdet.

5.2.1 Urval av planerade aktiviteter inom befintliga arbetsgrupper

I befintliga arbetsgrupper inom myndighetssamverkan planeras flera aktiviteter för att bidra till en väl fungerande kompetensförsörjning, däribland:

³⁴ <https://assets.myh.se/docs/om-oss/myndighetssamverkan/231220-kompetenser-for-gron-omstallning-forstudie-2023-slutgiltig.pdf>.

³⁵ Utgiftsområde 16 i Regeringens budgetproposition för 2024 Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning (regeringen.se), hämtad 2024-02-07.

- Underlag för strategi- och policyutveckling
- Insatser för att göra validering till ett mer effektivt verktyg för kompetensförsörjning
- långsiktig utveckling av lärcentrum
- stärkt kompetensförsörjning i norra Sverige
- stärkt koppling mellan entreprenörskap och kompetensförsörjning.

5.2.2 **Förvaltning av en sammanhållen datainfrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande**

För att skapa ökade förutsättningar för en sammanhållen datainfrastruktur tillsatte Regeringen 2021 ett uppdrag att utveckla en sammanhållen datainfrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande. Åtta myndigheter³⁶ har arbetat tillsammans inom sex olika deluppdrag och den 31 januari 2024 avslutades uppdraget (se även kapitel 4.1.4).

Som en del i uppdraget har ingående myndigheter föreslagit att myndighetssamverkan för kompetensförsörjning och livslångt lärande ska ha en roll i förvaltningen av den sammanhållna datainfrastrukturen. Myndighetssamverkan för kompetensförsörjning och livslångt lärande bedöms vara en instans som möjliggör långsiktiga överenskommelser och åtaganden eftersom samverkan är instruktionsstyrd.³⁷ Under 2024 kommer fortsatt arbete ske för att utveckla förvaltning av en sammanhållen datainfrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande under ledning av Arbetsförmedlingen och Skolverket.

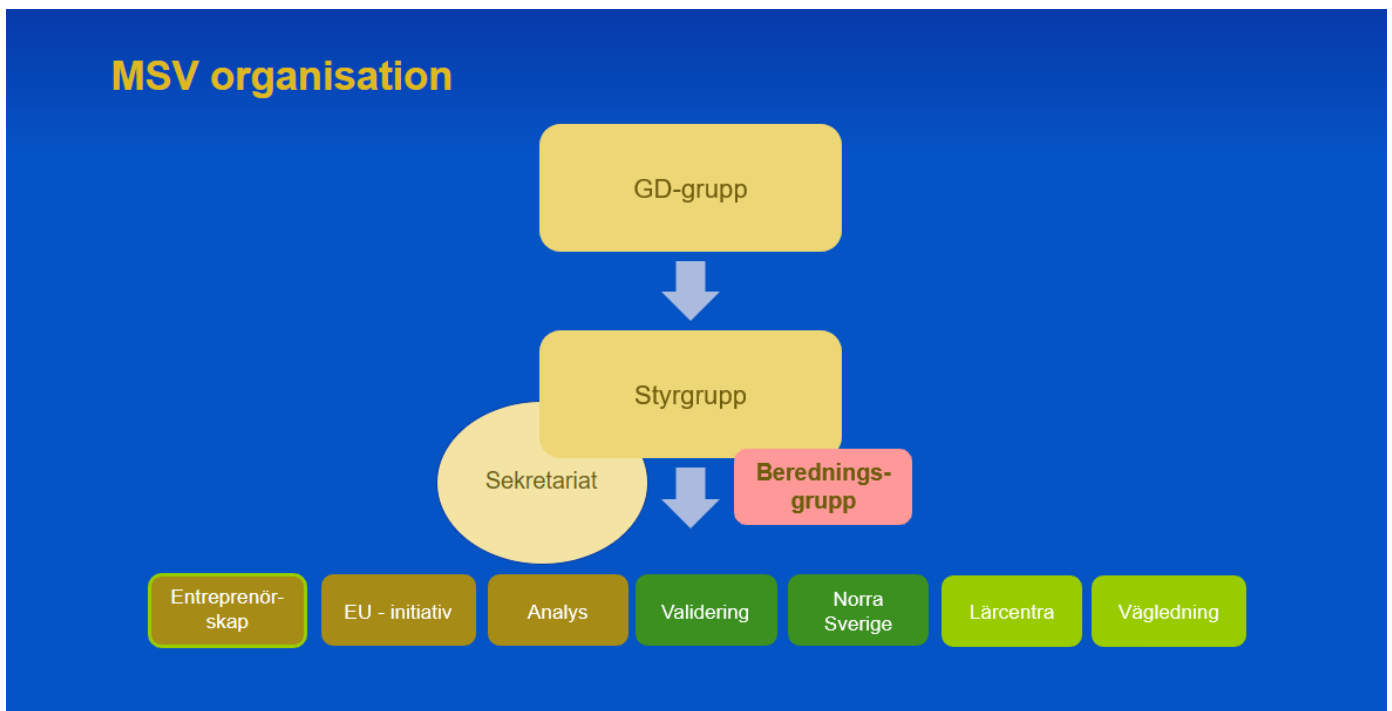
³⁶ Arbetsförmedlingen, Skolverket, Myndigheten för yrkeshögskolan, Vetenskapsrådet, Universitets- och högskolerådet, Statistiska centralbyrån, Myndigheten för digital förvaltning, Vinnova.

³⁷ Arbetsförmedlingen (2024) Slutrapport av regeringsuppdrag om att utveckla en sammanhållen datainfrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande [Uppdrag att utveckla en sammanhållen datainfrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande \(arbetsformedlingen.se\)](#), hämtad 2024-02-07.

Bilaga 1: Deltagare i arbetsgrupperna och andra initiativ 2023

Arbetsgrupp	Ansvarig	Övriga myndigheter	Övriga aktörer
Analysgruppen	UKÄ	Arbetsförmedlingen, Folkbildningsrådet, Myndigheten för yrkeshögskolan, Skolverket, Tillväxtverket, Universitets- och högskolerådet, Universitetskanslersämbetet, Vinnova.	SCB
Validering	MYH	Myndigheten för yrkeshögskolan, Arbetsförmedlingen, Skolverket, Tillväxtverket och Universitets- och högskolerådet.	
Lärcentrum	MYH/Skolverket	Skolverket, Myndigheten för yrkeshögskolan, Arbetsförmedlingen, Folkbildningsrådet, Tillväxtverket.	
Vägledning	Arbetsförmedlingen	Arbetsförmedlingen, Skolverket, Universitets- och högskolerådet, och Myndigheten för yrkeshögskolan.	Kommunal, Trygghetsfonden TSL.
Norra Sverige	Tillväxtverket	Arbetsförmedlingen, Vinnova, Myndigheten för yrkeshögskolan, ESF-rådet, Tillväxtverket. Skolverket följer arbetet.	Umeå Universitet, Luleå Tekniska Universitet. Region Västerbotten och Region Norrbotten deltar i delar av arbetet.
Entreprenörskap	Tillväxtverket/ Skolverket	Tillväxtverket, Skolverket.	
EU-initiativ	UHR	Arbetsförmedlingen, Myndigheten för yrkeshögskolan, Skolverket, Universitets- och högskolerådet.	
Andra initiativ			
TSI-projektet "Strengthening the governance of the Swedish skills system"	Arbetsförmedlingen/ MYH	Skolverket, Universitets- och högskolerådet, Universitetskanslersämbetet, ESF-rådet, Tillväxtverket, Vinnova, Folkbildningsrådet	Arbetsmarknadens parter, regionalt utvecklingsansvariga, SUHF, civilsamhällsorganisationer, representanter för utbildningsanordnare, andra myndigheter (exempelvis SCB) med flera.
Nationell arena för kompetensförsörjning	MYH/Sekretariatet	Myndigheterna inom MSV KLL.	Svenskt näringsliv, SACO, TCO, SKR, Företagarna, LO, SUHF.
Sektorsarena digital spets	UKÄ/Tillväxtverket	Arbetsförmedlingen	Utbildningsaktörer, bransch- och näringslivsaktörer.
MSV övergripande/ sekretariatet	MYH	Arbetsförmedlingen, Vinnova	

Bilaga 2: Organisationskiss MSV

1 Sammanfattning av redovisningen av arbetet inom arbetsgrupper och andra initiativ inom MSV KLL

1.1 Analys

Ansvarig myndighet: Universitetskanslersämbetet

Analysgruppen har under 2023 arbetat med för myndigheterna gemensamt viktiga områden, med målet att utveckla analyser och prognoser som bidrar till förbättrad kompetensförsörjning. Tre huvudsakliga aktiviteter har prioriterats: en webinarieriserie med analyssystema, förberedelser inför statistikutveckling om omställningsstudiestödet samt en förstudie om gröna kompetenser (det vill säga kompetenser som krävs för och främjar en grön omställning).

Hösten 2023 färdigställdes en förstudie som ringar in en definition av gröna kompetenser och ger förslag på fördjupad analys. Dessa förslag handlar om att undersöka om myndigheterna tillsammans kan identifiera gröna kompetenser och yrken i syfte att beskriva dagens arbetsmarknad och arbetsgivarnas framtida kompetensbehov. Vidare undersöks om studieinformationen kan utvecklas för att möjliggöra för studenter att hitta och jämföra utbildningar som leder till yrken där grön kompetens krävs.¹

1.2 Entreprenörskap

Ansvarig myndighet: Tillväxtverket och Skolverket

Entreprenörskap är den senast etablerade arbetsgruppen i myndighetssamverkan. Entreprenörskap och företagande ligger i gränssnittet mellan näringsliv, utbildning och arbetsmarknad och är en viktig fråga för landets kompetensförsörjning. Arbetsgruppen bygger vidare på befintligt arbete mellan myndigheterna inom området entreprenörskap och företagande.

Arbetsgruppen ser inledningsvis behov av att tydliggöra hur entreprenörskap och företagande hänger samman med kompetensförsörjning och livslångt lärande samt myndigheterna i myndighetssamverkan. Entreprenörskap stärker individens möjligheter till livslångt lärande. Företagande är en viktig del av etableringen och bidrar till inkludering, sysselsättning och kompetensförsörjning, dels direkt genom eget företagande, dels indirekt genom växande företag som anställer. Mot bakgrund av detta har ett arbete under 2023 inletts för att involvera fler myndigheter i det myndighetsgemensamma arbetet med entreprenörskap och företagande. Arbetsgruppens första arbetsplan ska beslutas av styrgruppen under våren 2024.

1.3 EU-initiativ

Ansvarig myndighet: Universitets- och högskolerådet

2023 har gruppens arbete i stor utsträckning handlat om hur svenska insatser ska kunna samspela med de verktyg om tjänster som EU-kommissionen tillsammans med medlemsländerna utvecklar för att bidra till väl fungerande kompetensförsörjning och livslångt lärande.

De fyra myndigheter som samverkat i arbetsgruppen EU-initiativ ansvarar på regeringens uppdrag för nationella kontaktpunkter i nätverk initierade och i flera fall delvis finansierade av EU-kommissionen (DG Employment) vilka i Sverige stödjer och informerar om flera av dessa verktyg:

- Nätverket av nationella informationscentrum för akademiskt erkännande (Naric, UHR).
- Euroguidance-nätverket (UHR).
- Det nationella Europasscentrumet (UHR).

¹ Förstudie om gröna kompetenser fastställd - Myndigheten för yrkeshögskolan (myh.se), hämtad 2024-02-12

- Den nationella Samordningspunkten för den europeiska referensramen för kvalifikationer EQF (MYH).
- Det Europeiska nätverket för arbetsförmedlingar Eures (Arbetsförmedlingen).
- Den nationella referenspunkten för kvalitetssäkring inom yrkesutbildningen (Skolverket).

Under 2023 har Ramboll på uppdrag av UHR genomfört en översyn av hur UHR, Myndigheten för yrkeshögskolan, Arbetsförmedlingen och Skolverket har organiserat arbetet för att stödja användningen av Europass, EQF och Euroguidance i Sverige.²

1.4 Lärcentrum

Ansvarig myndighet: Skolverket och Myndigheten för yrkeshögskolan

Under 2023 slutförde gruppen fem förstudier, med finansiering av Europeiska socialfonden. Förstudierna syftar till att bereda för framtida genomförandeprojekt riktade mot utveckling av lärcentrum för bättre möjligheter till långsiktig kompetensförsörjning och livslångt lärande i hela landet.

Efter att förstudierna slutfördes under våren 2023 har arbetsgruppen genomfört dialoger och spridningsaktiviteter med olika aktörer som har intresse av lärcentrumfrågor. Gruppen har också sammanfattat förstudiernas slutsatser, tillsammans med tidigare arbete, i en "kappa" med förslag (enligt ovan) på kort- och långsiktiga insatser som skulle kunna stärka lärcentrum som verktyg för kompetensförsörjning i hela landet.

1.5 Norra Sverige

Ansvarig myndighet: Tillväxtverket

Samhällsomvandlingen i norra Sverige ställer helt nya krav på kompetens, både på nya kunskaper och på mer arbetskraft. Det handlar framför allt om att attrahera och behålla individer samt att höja nytillkommen och befintlig kompetens i syfte att möta behoven i samhällsomvandlingen. Arbetsgruppen har under 2023 fortsatt sitt arbete med hur myndigheterna skulle kunna arbeta tillsammans för en väl fungerande kompetensförsörjning i norra Sverige.

Under 2023 har arbetsgruppen tillämpat ett caseorienterat arbetssätt där de identifierat olika utmaningar och förslag på insatser. Två case har genomförts, och i båda har workshoppar arrangerats där idéer genererats. Gruppen har bjudit in gäster till workshopparna för att bredda perspektivet.

Arbetsgruppen har också producerat en promemoria som beslutades av styrgruppen i januari 2024, innehållande förslag på åtgärder och lösningar från myndighetssamverkan för att möta behoven av kompetens i Norrbotten och Västerbotten.

1.6 Vägledning

Ansvarig myndighet: Arbetsförmedlingen

Vägledningsgruppen har under året utvecklat en digital karta för utbudet av offentligt finansierade vägledningstjänster, ett samarbete mellan Arbetsförmedlingen och Skolverket, med stöd av arbetsgruppen inom myndighetssamverkan.³ Kartan ska synliggöra och leda individer till utbudet av offentligt finansierade vägledningstjänster, och göra det lättare för individer att fatta välgrundade utbildnings- och karriärval. Arbetsgruppen har även inlett ett arbete kring ett underlag för strategi och policyutveckling.

1.7 Validering

Ansvarig myndighet: Myndigheten för yrkeshögskolan

² Ramboll (2023), Översyn av organisering av EU-verktyg Europass, Euroguidance och EQF.

³ Information och verktyg från myndigheter - Utbildningsguiden (skolverket.se), hämtad 2024-02-07.

Under 2023 har valideringsgruppen fortsatt sitt arbete med att främja och stödja utvecklingen av validering, för att bidra till ett ökat antal valideringar inom olika utbildningsnivåer och arbetslivets yrkesområden. I november medverkade arbetsgruppen i fyra regionala konferenser där fokus var att tillsammans med aktuell värdegrupp lyfta valideringens betydelse för strategisk kompetensförsörjning och individens möjligheter till livslångt lärande. Konferenserna genomfördes i Västernorrlands, Sörmlands, Värmlands och Jönköpings län. Totalt deltog cirka 350 personer i konferenserna som representerade aktörer och anordnare från kommunal vuxenutbildning, yrkeshögskolan, lärosäten, branscher, företag och regioner.

Inom ramen för Tillväxtverkets och Myndigheten för yrkeshögskolans regeringsuppdrag att stödja effektiva strukturer för validering på regional nivå har arbetsgruppen inom myndighetssamverkan genomfört tre kunskapsseminarier för att stödja regionernas arbete med validering. Arbetsgruppen har också genomfört tre dialogmöten i norra, mellersta och södra Sverige som gett samtliga företrädare för regionernas ansvariga för validering möjlighet till fördjupad dialog med ansvariga myndigheter.

Arbetsgruppen tar fram en årlig uppföljning av resultat och utveckling inom valideringsområdet.⁴ I samband med publiceringen av uppföljningsrapporten genomfördes ett aktualitetswebbinarium om validering. Totalt var det cirka 200 personer som besökte sändningen.

1.8 TSI-projektet “Strengthening the Governance of the Swedish Skills System”

Ansvarig myndighet: Arbetsförmedlingen och Myndigheten för yrkeshögskolan

EU-kommissionen genom DG Reform har beviljat Sverige medel för experthjälp via OECD genom Technical Support Instrument (TSI). Syftet är att ge förslag som bidrar till en förbättrad kompetensförsörjning och balans mellan tillgänglig och efterfrågad kompetens. En dimension rör samverkan mellan kompetensförsörjningsområdets olika aktörer, med såväl myndigheter som andra organisationer. Under 2023 har OECD genomfört dokumentstudier, intervjuer, enkäter samt workshoppar. I början av 2024 publicerades rapporten Situation Analysis Report⁵ som utgör ett första resultat av arbetet i form av en nulägesanalys av kompetensförsörjningsområdet i Sverige. Arbetet kommer att fortgå under 2024 och OECD lämnar sina rekommendationer i december 2024.

1.9 Sektorsarena inom digital spetskompetens

Ansvarig myndighet: Tillväxtverket och Universitetskanslersämbetet

Tillväxtverket och Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har haft ett gemensamt regeringsuppdrag att främja kompetensförsörjningen av digital spetskompetens. Uppdraget omfattade att analysera och föreslå hur kompetensförsörjningen av digital spetskompetens kan utvecklas på kort och på lång sikt.⁶ Uppdraget redovisades år 2022⁷ där Tillväxtverket och Universitetskanslersämbetet föreslog inrättande av ett sektorsråd för digital spetskompetens. Under 2023 testade myndigheterna tillsammans med Arbetsförmedlingen en sektorsarena som samlar aktörer från olika sektorer för att gemensamt möta behoven av digital spetskompetens. Cybersäkerhet är det första fokusområdet inom sektorsarenan. Konferensen kommer att resultera i en fristående rapport våren 2024.

⁴ Myndigheten för yrkeshögskolan (2023), Valideringsrapport 2023 – läge och utveckling av validering nationellt och regionalt [valideringsrapport-2023-lage-och-utveckling-av-validering-nationellt-och-regionalt.pdf](https://www.myh.se/validering/valideringsrapport-2023-lage-och-utveckling-av-validering-nationellt-och-regionalt.pdf) (myh.se), hämtad 2024-02-07.

⁵ OECD (2024) Strengthening the Governance of the Swedish Skills System, Situation Analysis Report <https://www.oecd.org/skills/centre-for-skills/Strengthening-the-governance-of-the-Swedish-skills-system-situation-analysis-report.pdf>, hämtad 2024-02-03.

⁶ Infrastrukturdepartementet (2019). Uppdrag att samverka kring kompetensförsörjningen av digital spetskompetens. Dnr I2019/01963/D.

⁷ Tillväxtverket & Universitetskanslersämbetet (2022). Slutredovisning av uppdrag att samverka kring kompetensförsörjningen av digital spetskompetens [Förbättrad kompetensförsörjning av digital spetskompetens](https://www.tillvaxtverket.se/forbatttrad-kompetensforsorjning-av-digital-spetskompetens) (tillvaxtverket.se) hämtad 2024-02-03.

1.10 Förstudier för utvecklad samordning av myndighetssamverkan

I oktober 2023 beviljades Myndigheten för yrkeshögskolan medel för att genomföra förstudier inom ESF+. Förstudierna syftar till att undersöka hur ett kansli kan säkerställa ett hållbart format för att kunna samordna, facilitera och effektivisera myndighetssamverkan. De handlar också om att utveckla formerna för stöd till arbetsgrupperna i sitt arbete, för att hitta arbetsformer som säkerställer att arbete leder till så stor effekt som möjligt för arbetsgruppernas målgrupper. Förstudierna avslutas i oktober 2024.

2 Utökad redovisning av arbete inom arbetsgrupper och andra initiativ inom MSV KLL

2.1 Analys

Deltagande myndigheter: Arbetsförmedlingen, Folkbildningsrådet, Myndigheten för yrkeshögskolan, SCB, Skolverket, Tillväxtverket, Universitets- och högskolerådet, Universitetskanslersämbetet (processägare), Vinnova

Analysgruppen har under 2023 arbetat med för myndigheterna gemensamt viktiga områden, med målet att utveckla analyser och prognoser som bidrar till förbättrad kompetensförsörjning. Tre huvudsakliga aktiviteter har prioriterats: en webinariserie med analyssystema, omställningsstudiestödet och gröna kompetenser.

Webinariet serien med analyssystema inleddes i september 2023 och avslutas i maj 2024. Genom webinarier skapas goda förutsättningar för lärande och utbyte mellan myndigheterna i myndighetssamverkan. Likaså kan myndigheterna identifiera goda exempel i varandras analysarbete och områden där det behövs insatser. Under hösten hölls fyra webinarier. Analytiker och andra medarbetare med analysuppgifter från myndigheterna inom myndighetssamverkan har bjudits in, liksom deltagare från övriga arbetsgrupper. Uppslutningen på webinarier har varit god med omkring 60–70 deltagare vid respektive seminarium. Efter att webinarier serien avslutats kommer analysgruppen att sammanställa reflektioner och eventuella rekommendationer i det fortsatta arbetet.

Analysgruppens andra aktivitet handlar om att utveckla statistik om omställningsstudiestödet. Under året har en delarbetsgrupp med representanter från UKÄ, UHR och SCB inlett en dialog med CSN för att förbereda så snabb statistikproduktion som möjligt, samt undersöka möjligheter för gemensam analys om omställningsstudiestödets nyttjande.

Den tredje aktiviteten handlar om gröna kompetenser. En delarbetsgrupp har formerats med representanter från Arbetsförmedlingen, Myndigheten för yrkeshögskolan, Tillväxtverket, UKÄ, UHR och SCB. Hösten 2023 rapporterades en förstudie som gav en översikt av ämnesområdet, ringade in en definition av gröna kompetenser och gav förslag på fördjupad analys. Dessa förslag handlar om att undersöka om myndigheterna tillsammans kan identifiera gröna kompetenser och yrken i syfte att beskriva dagens arbetsmarknad och arbetsgivarnas framtida kompetensbehov. Vidare undersöks om studieinformationen kan utvecklas för att möjliggöra för studenter att hitta och jämföra utbildningar som leder till yrken där grön kompetens krävs. Dessa insatser kan förhoppningsvis främja kompetensförsörjningen och skapa underlag för planering och dimensionering av utbildning och andra kompetensförsörjningsinsatser.

2.2 Entreprenörskap

Deltagande myndigheter: Skolverket (processägare) och Tillväxtverket (processägare)

Entreprenörskap är den senast etablerade arbetsgruppen i myndighetssamverkan. Entreprenörskap och företagande ligger i gränssnittet mellan näringsliv, utbildning och arbetsmarknad och är en viktig fråga för landets kompetensförsörjning.

Arbetsgruppen bygger vidare på befintligt arbete mellan myndigheterna inom området entreprenörskap och företagande. Här finns flera initiativ som kan vara relevanta för myndighetssamverkan för kompetensförsörjning och livslångt lärande.

Som ett led i att motverka ungas arbetslöshet på europeisk nivå initierade OECD och EU-kommissionen i mars 2023 det treåriga projektet YEPA (Youth Entrepreneurship Policy Academy).⁸ Sverige representeras av Skolverket och Tillväxtverket. Ur svensk synvinkel skapar YEPA förutsättningar för att ta fram en strategisk färdriktning mot ett inkluderande entreprenörskap och företagande där likvärdiga möjligheter till entreprenörskap och företagande ges till alla oavsett kön, bakgrund och ålder. Den 5 oktober 2023 anordnade den svenska YEPA-delegationen en workshop på temat "hur vi främjar ungas entreprenörskap och företagande som ett led i att stärka Sveriges konkurrenskraft". Över 20 aktörer samlades, alltifrån små organisationer inom stödsystemet för ungas entreprenörskap till Klimat- och näringslivsdepartementet. Under dagen identifierades en rad åtgärder om vad aktörerna kan göra tillsammans för att göra en förflyttning.

Vidare har regeringen gett Tillväxtverket i uppdrag att genomföra insatser som syftar till att förbättra förutsättningarna för kvinnors företagande och ägande. Tillväxtverket ska genomföra ett antal proaktiva aktiviteter som bidrar till att stärka förutsättningarna för kvinnors företagande och ägande. Minst en av aktiviteterna ska ha till syfte att höja unga kvinnors intresse och kunskap bland annat avseende företagande. Tillväxtverket och Skolverket har ett nära samarbete i den delen av uppdraget.

Arbetsgruppen ser inledningsvis behov av att tydliggöra hur entreprenörskap och företagande hänger samman med kompetensförsörjning och livslångt lärande samt myndigheterna i myndighetssamverkan. Entreprenörskap stärker individens möjligheter till livslångt lärande. Företagande är en viktig del av etableringen och bidrar till inkludering, sysselsättning och kompetensförsörjning, dels direkt genom eget företagande, dels indirekt genom växande företag som anställer. Mot bakgrund av detta har ett arbete under 2023 inletts för att involvera fler myndigheter i det myndighetsgemensamma arbetet med entreprenörskap och företagande.

2.3 EU-initiativ

Deltagande myndigheter: Arbetsförmedlingen, Myndigheten för yrkeshögskolan, Skolverket, Universitets- och högskolerådet (processägare)

2023 har gruppens arbete i stor utsträckning handlat om hur svenska insatser ska kunna samspela med de verktyg om tjänster som EU-kommissionen tillsammans med medlemsländerna utvecklar för att bidra till väl fungerande kompetensförsörjning och livslångt lärande.

De fyra myndigheter som idag samverkar i arbetsgruppen EU-initiativ ansvarar på regeringens uppdrag nationella kontaktpunkter i nätverk initierade och i flera fall delvis finansierade av EU-kommissionen (DG Employment) vilka i Sverige stödjer och informerar om flera av dessa verktyg:

- Nätverket av nationella informationscentrum för akademiskt erkännande (Naric, UHR).
- Euroguidance-nätverket (UHR).
- Det nationella Europasscentrumet (UHR).
- Den nationella Samordningspunkten för den europeiska referensramen för kvalifikationer EQF (MYH).
- Det Europeiska nätverket för arbetsförmedlingar Eures (Arbetsförmedlingen).
- Den nationella referenspunkten för kvalitetssäkring inom yrkesutbildningen (Skolverket).

Arbetsgruppen har under 2023 kommit fram till följande övergripande mål för arbetet:

⁸ <https://yepa-hub.org/>

1. Nyttan av de verktyg och tjänster som utvecklas inom ramen för det europeiska samarbetet samt varför och på vilket sätt svenska insatser samspelar med dessa är känd för deltagande myndigheter i myndighetssamverkan.
2. Verktyg och tjänster för kompetensförsörjning och livslångt lärande kommuniceras med helhetsperspektiv till målgruppen.

Arbetet under 2023 har lett fram till att gruppen under 2024 har förutsättningar att genomföra en webinarieriserie med EU-perspektiv på kompetensförsörjning och livslångt lärande. Målet är ökat utbyte och lärande mellan myndigheterna samt att identifiera områden där ökade insatser behövs. Efter avslutad serie finns möjlighet att sammanställa reflektioner och rekommendationer för det fortsatta arbetet.

Mer och bättre användning i Sverige av de verktyg för öppenhet och erkännande och rörlighet som har tagits fram inom ramen för det europeiska samarbetet förväntas leda till större nytta för individer, organisationer och arbetsgivare. Ett exempel är att Ukraina sedan flera år deltagit i det europeiska arbetet kring den europeiska referensramen för kvalifikationer (EQF) vilket bidragit till att ett antal av de ukrainska flyktingar som kommit till Sverige haft möjlighet att få sina kvalifikationer bedömda av en svensk arbetsgivare.

2.4 Lärcentrum

Deltagande myndigheter: Skolverket (processägare), Myndigheten för yrkeshögskolan (processägare), Arbetsförmedlingen, Folkbildningsrådet, Tillväxtverket

Arbetsgruppen arbetar för att stärka möjligheter till livslångt lärande och kompetensförsörjning i hela landet genom att undersöka behov av stödstrukturer för lärcentrum, och föreslå vilka stödstrukturer som skulle behöva finnas på plats för att utveckla lärcentrum. Under 2023 slutförde gruppen fem förstudier, med finansiering av Europeiska socialfonden. Förstudierna syftar till att bereda för framtida genomförandeprojekt riktade mot utveckling av lärcentrum för bättre möjligheter till långsiktig kompetensförsörjning och livslångt lärande i hela landet.

Idag varierar kunskapen om lärcentrum och dess möjligheter hos olika aktörer. Enligt förordningen (2017:1303) om statsbidrag för lärcentrum avses en verksamhet som organiseras av en eller flera kommuner och där den studerande erbjuds stöd i sitt lärande från lärare och annan personal samt ges möjlighet att möta andra studerande.

Lärcentrum kan vara tillgängliga för studier inom

- kommunal vuxenutbildning
- yrkeshögskola
- universitet och högskola
- andra utbildningsformer.

I de slutförda förstudierna presenteras fyra förslag om hur långsiktig utveckling av lärcentrum skulle kunna stödjas:

1. Behov av att fortsätta arbetet med att utveckla påbörjad modell för vad verksamhet vid lärcentrum kan omfatta. Modellen kan tjäna som stöd i utveckling av lärcentrumverksamheter, till exempel för att kunna fungera som en arena vid etablering av stora företag. Detta för att omhänderta flera olika aktörers uppdrag och perspektiv samt för att ge individer en ingång i stället för flera (till exempel genom pilotprojekt, kan med fördel kopplas till punkt om finansiering).
2. Behov av mer långsiktig, riktad grundfinansiering till lärcentrum med tillhörande erbjudande om processtöd (en eller flera piloter som drivs av aktörer inom området kan utreda hur ett sådant processtöd skulle kunna vara upplagt. Piloterna kan med fördel finansieras av riktade, statliga medel).
3. Behov av att tydliggöra universitet och högskolors betydelse för att lärcentrum ska kunna tillgängliggöra utbildning. Uppdrag om tillgänglighet till utbildning för olika målgrupper behöver förtydligas och incitament behöver ges. Parallellt behöver en organisering av lärcentrum ske, som underlättar kontakt mellan lärcentrum och lärosäten (möjligen regional stödstruktur, se även nästa punkt).

4. Behov av tydligare regionala och långsiktiga strukturer för att stödja samverkan och utveckling av lärcentrum utifrån regionala behov av kompetensförsörjning. Gärna initiativ likt regionernas tidigare uppdrag med syfte att stödja utveckling av lärcentrum via villkorsbesluten 2018–2021.

Efter att förstudierna slutfördes under våren 2023 har arbetsgruppen genomfört dialoger och spridningsaktiviteter med olika aktörer som har intresse av lärcentrumfrågor. Gruppen har också sammanfattat förstudiernas slutsatser, tillsammans med tidigare arbete, i en "kappa" med förslag (enligt ovan) på kort- och långsiktiga insatser som skulle kunna stärka lärcentrum som verktyg för kompetensförsörjning i hela landet.

2.5 Norra Sverige

Deltagande myndigheter: Arbetsförmedlingen, Vinnova, Myndigheten för yrkeshögskolan, ESF-rådet, Umeå Universitet, Luleå Tekniska Universitet, Tillväxtverket (processägare). Skolverket följer arbetet

Samhällsomvandlingen i norra Sverige ställer helt nya krav på kompetens, både på nya kunskaper och på mer arbetskraft. Ett stort antal arbetstillfällen skapas vid nyetableringar och expansion inom industrin, ny teknik införs och parallellt byggs service, infrastruktur och samhällsfunktioner ut. Den gröna omvandlingen kommer att innebära ett nytillskott på cirka 100 000 invånare i Norrbotten och Västerbotten. De flesta yrkesgrupper berörs.

Det handlar framför allt om att attrahera och behålla individer samt att höja nytillkommen och befintlig kompetens i syfte att möta behoven i samhällsomvandlingen. Arbetsgruppen har under 2023 fortsatt sitt arbete med hur myndigheterna skulle kunna arbeta tillsammans för en väl fungerande kompetensförsörjning i norra Sverige.

Under 2023 har arbetsgruppen tillämpat ett caseorienterat arbetssätt där de tillsammans identifierat olika utmaningar och förslag på insatser. Under våren handlade caset om att få till korta kurser för yrkesverksamma på olika nivåer i utbildningssystemet. Höstens case rörde mångfaldsrekrytering. I båda casen har workshoppar arrangerats där idéer genererats. Gruppen har bjudit in gäster, till exempel har Business Finland som berättat om sitt arbete inom "Diversity and Talent Boost Network" vilket syftar till att öka mångfaldsrekryteringen och integrationen i företag. För att lära av pågående aktiviteter i Norrbotten och Västerbotten och få uppslag om ytterligare insatser har projektledare för olika projekt inom kompetensförsörjningsområdet presenterat sin verksamhet.

Det pågår många olika initiativ inom kompetensområdet i regionerna men det saknas samordning och en överblick. Gruppen har samlat in information om de arbeten och initiativ som pågår både inom ordinarie verksamhet och i projektform och arbetar nu med en översikt. Arbetsförmedlingen har sammanställt ett material om det arbetsgivarstöd de erbjuder för breddad rekrytering och föredragit detta i gruppen. Arbetsgruppen har diskuterat möjliga projektidéer som kan passa antingen inom ESF⁹ eller ERUF¹⁰-utlysningar eller inom båda. En mindre grupp har bildats för att utvärdera möjligheterna för ett större projekt där ESF respektive ERUF finansierar varsin del så att man inom samma projekt kan utveckla strukturer, stötta företagen i mångfaldsrekrytering och ge individer nya möjligheter till jobb och kompetensutveckling. I casearbetet har Region Norrbotten och Region Västerbotten deltagit.

Utmaningarna inom kompetensförsörjning och livslångt lärande är oerhört påtagliga i norra Sverige. När det är stort tryck på systemet framträder svagheter tydligare. Gruppen har under sitt arbete upptäckt att det i första hand inte är fler projekt som behövs. För att verkligen undanröja hinder som försvårar kompetensförsörjningen bör även systemet ses över. Under våren arbetade gruppen intensivt med att identifiera utmaningar och möjliga lösningar. En lista över regel- och förordningsändringar som bedöms skulle underlätta kompetensförsörjningen i norra Sverige togs fram. Modeller som skulle kunna testas i regulatoriska sandlådor diskuterades. För att tydliggöra resonemangen kring regel- och

⁹ Europeiska socialfonden+.

¹⁰ Europeiska regionala utvecklingsfonden.

förordningsändringar och ge bättre förutsättningar för ett gemensamt beslut i styrgruppen omarbetades listan till en promemoria som fastställts av styrgruppen.

De kompetensutmaningar som finns i norra Sverige är av den magnitud att utökade insatser måste göras nu. Arbetsgruppen har under arbetet tillsammans fått en god inblick i de kompetensutmaningar norra Sverige står inför. Gruppen bidrar gärna med underlag med mera när konkreta insatser, för att stötta kompetensförsörjningen till den gröna omställningen och samhällsomvandlingen i norra Sverige, ska utformas.

2.6 Validering

Deltagande myndigheter: Myndigheten för yrkeshögskolan (processägare), Arbetsförmedlingen, Skolverket, Tillväxtverket och UHR

Under 2023 har valideringsgruppen fortsatt sitt arbete med att främja och stödja utvecklingen av validering, för att bidra till ett ökat antal valideringar inom olika utbildningsnivåer och arbetslivets yrkesområden. Myndigheten för yrkeshögskolan har i sin nya instruktion från och med den 1 januari 2023 uppdraget att med beaktande av valideringsförordningen (2022:1549) samordna utvecklingen av validering nationellt och regionalt inom utbildningsområdet och i arbetslivet. Genom samarbetet i valideringsgruppen samordnas insatser och aktiviteter för att sprida kunskap och tillhandahålla övergripande information om validering. Samarbetet syftar också till att bidra till en långsiktig kunskapsuppbyggnad för utförare av validering och stödja regionerna i deras arbete med att etablera hållbara strukturer för validering för att på så sätt bidra till den strategiska kompetensförsörjningen.

Arbetsgruppen har färdigställt sin årliga uppföljning av resultat och utveckling inom valideringsområdet.¹¹ Rapporten för år 2023 konstaterar att myndighetssamverkan är en viktig plattform för arbetet med nationella och regionala strukturer för validering. Samtidigt behöver fler individer ges möjlighet att få sin befintliga kompetens validerad. Uppföljningsrapporten redovisar ett antal utvecklingsområden som myndighetssamverkan vill göra Regeringskansliet uppmärksam på, för att validering ska bli ett ännu mer effektivt verktyg för kompetensförsörjning för individer och arbetsliv:

- Strukturer för validering kräver både långsiktigt och uthålligt arbete för att kunna bidra till omställning, livslångt lärande och arbetslivets kompetensförsörjning. Mycket av utvecklingen när det gäller validering i arbetslivet har hittills varit finansierat via olika utvecklingsprojekt eller möjligheten att ansöka om statsbidrag. Även regionernas arbete med att bygga regionala strukturer för validering har varit och är delvis projektfinansierat. Allt utvecklingsarbete tar tid men det är också viktigt att resultaten blir hållbara och kan nyttjas och förvaltas över tid framåt. Det kan finnas en utmaning när steg ska tas från utvecklingsprocess till mer av förvaltning, inte minst om det som tagits fram av modeller och metoder inte nyttjas och kommer till användning. Här finns behov av mer långsiktighet i hur arbetet med validering på organiseras, inte minst inom arbetslivet och på regional nivå.
- Tydliga incitament för finansiering av validering är en viktig fråga för de som arbetar lokalt med validering och kan öka antalet individer som valideras. Försöksverksamheten inom yrkeshögskolan med YH-flex visar på vikten av finansiering för anordnare och valideringsaktörer. Modellen med en ersättning motsvarande 10 000 kr per individ och validering är ett sätt att skapa hållbara incitament för de som arbetar operativt med valideringsinsatser, och skulle kunna tillämpas för att öka antalet valideringar även i andra utbildningsformer.
- Avgörande för att kunna följa utvecklingen inom valideringsområdet är tillgången på tillgänglig och trovärdig statistik. Det behövs insatser för att få fram bättre möjligheter till statistik för i stort sett alla sektorer i valideringssystemet. När allt fler aktörer ser valideringens potential som verktyg för kompetensförsörjning och livslångt lärande vore det angeläget att mer forskning inom området kom till

¹¹ [valideringsrapport-2023-lage-och-utveckling-av-validering-nationellt-och-regionalt.pdf \(myh.se\)](#) , hämtad 2024-02-12

stånd. Här finns det många perspektiv som kunde vara intressanta att undersöka som till exempel nyttan och effekten av validering för en grupp individer eller företag jämfört med de som inte fått valideringsinsatser. Sådana undersökningar försvåras idag, eftersom det saknas regional och nationell jämförbar statistik om validering i arbetsliv och på olika utbildningsnivåer.

I samband med publiceringen av uppföljningsrapporten genomfördes ett aktualitetswebbinarium om validering. Totalt var det cirka 200 personer som besökte sändningen.

Att bygga hållbara strukturer för validering är ett viktigt område för att öka antalet individer som valideras, inte minst utifrån det decentraliserade valideringssystemet med många anordnare och aktörer. Inom ramen för Tillväxtverkets och Myndigheten för yrkeshögskolans regeringsuppdrag att stödja effektiva strukturer för validering på regional nivå, har arbetsgruppen inom myndighetssamverkan genomfört tre kunskapsseminarier för att stödja regionernas arbete med validering. Arbetsgruppen har också genomfört tre dialogmöten i norra, mellersta och södra Sverige som gett samtliga företrädare för regionernas ansvariga för validering möjlighet till fördjupad dialog med ansvariga myndigheter. Det övergripande syftet med dialogerna är att stödja regionerna i deras arbete med att bygga hållbara strukturer för validering.¹²

I november medverkade arbetsgruppen i fyra regionala konferenser där fokus varit att tillsammans med aktuell vädregion lyfta valideringens betydelse för strategisk kompetensförsörjning och individens möjligheter till livslångt lärande. Konferenserna har genomförts i Västernorrlands, Sörmlands, Värmlands och Jönköpings län. Totalt deltog cirka 350 personer i konferenserna som representerade aktörer och anordnare från kommunal vuxenutbildning, yrkeshögskolan, lärosäten, branscher, företag och regioner. Konceptet för konferensernas upplägg och innehåll togs fram under 2022 i två pilotkonferenser. Målet med dessa insatser mot regionerna är att öka antalet valideringar i utbildning och arbetsliv, så att validering som instrument kan bidra ytterligare till kompetensförsörjningen.

Under 2023 har arbetsgruppen även varit en referensgrupp i Skolverket och MYH:s arbete med att ta fram en ny webbutbildning för validering. Syftet är att ta fram en grundläggande utbildning för alla de aktörer och anordnare som arbetar med valideringsprocessen. Utbildningen kommer att ersätta den tidigare utbildning som togs fram av Skolverket och som funnits sedan 2017. Beroende på förordningsförändringar och den nya valideringsförordningen som började gälla från 1 januari 2023 blev den tidigare utbildningen inaktuell.

2.7 Vägledning

Deltagande myndighet och aktörer: Arbetsförmedlingen (processägare), Skolverket, Universitets- och högskolerådet, Kommunal, Trygghetsfonden TSL och Myndigheten för yrkeshögskolan

Under 2023 har gruppen fortsatt arbetet med att knyta vägledningsfrågorna närmare övriga frågor inom kompetensförsörjning och livslångt lärande så att vägledningen inte hanteras i ett eget "stuprör". Syftet för gruppens arbete är att tydliggöra tillgång till livslång vägledning och att säkra vägledning av hög kvalitet. Målet är att fler hittar till offentligt finansierade vägledningstjänster samt att belysa hur vägledares kompetens kan stärkas för att möta vuxnas behov av vägledning vid omställning och vidareutbildning.

2023 har en digital karta för utbudet av offentligt finansierade vägledningstjänster¹³ tagits fram i ett samarbete mellan Arbetsförmedlingen och Skolverket, med stöd av gruppen. Kartan ska synliggöra och leda individer till utbudet av offentligt finansierade vägledningstjänster.

Gruppen har under 2023 identifierat att ett underlag för strategi- och policyutveckling för vägledning skulle kunna förbättra matchningen på arbetsmarknaden. Med tanke på den

¹² Se en fullständig sammanställning av pågående projekt i regionerna i delrapport 2 avseende regeringsuppdrag om att utveckla effektiva strukturer för validering på regional nivå – N2021/03082, Tillväxtverkets dnr Å 2022-102.

¹³ Information och verktyg från myndigheter - Utbildningsguiden (skolverket.se), hämtad 2024-02-12.

stora omställningsreformen på arbetsmarknaden, samt med de utmaningar som utbildningssektorn befinner sig i, inte minst vad gäller kopplingen mellan utbildning och arbetslivets behov, ser arbetsgruppen strategiska vägval som behöver göras för att uppnå en effektiv och förstärkt vägledning.

En väl fungerande vägledning är avgörande för att säkerställa kompetensförsörjningen och för att förbättra matchningen på arbetsmarknaden. Vägledning kan användas för att ge individer stöd i att fatta välgrundade karriärbeslut och val av inriktning. Idag nyttjas inte vägledning som verktyg i den utsträckning som vore önskvärt för att nå de positiva effekterna. Det beror bland annat på att aktörer inte ser vikten av vägledning, vilket gör att den inte får den centrala roll som den borde ha och även på kontextuella faktorer så som att olika myndigheter använder verktyget på olika sätt.

Andra länder såsom Finland och Danmark har utvecklat strategier för vägledning som resulterat i att validering som verktyg har nyttjas i större utsträckning, vilket fått positiva effekter för att förbättra matchningen på arbetsmarknaden eftersom individer får nödvändigt stöd.

Under 2023 har arbetsgruppen identifierat att ett underlag för strategi- och policyutveckling för livslång vägledning kan utgöra ett stöd för en stärkt vägledning med relevanta krav och förväntningar. Gruppen ser att ett sådant underlag kan säkerställa att individer får den vägledning de behöver i olika skeden i livet. Arbete har därför inletts utifrån behovet av att utveckla ett underlag för strategi- och policyutveckling och vad den bör innehålla. Några av utvecklingsområdena som kan inkluderas i underlaget är att

- öka kunskapen om vägledning med relevanta krav och förväntningar på olika verksamheter
- säkerställa tillgången till vägledning för att använda resurser effektivt och skapa trygghet för individer
- stärka vägledares kompetens, inklusive kunskaper om arbetsmarknaden
- utforska e-vägledning för att avgöra om och hur det kan bredda tillgången.

Ett annat spår i gruppens arbete handlar om att förbättra förutsättningarna för vägledare som yrkesgrupp. Komplexiteten i utbildningsval tillsammans med snabba förändringar på arbetsmarknaden ställer höga krav på god kännedom om dessa. Med hänsyn till de många specialområden vägledare har att hantera, alltifrån val av utbildning till omställning på arbetsmarknaden och internationell mobilitet, behöver de återkommande kunna ta del av kompetensutveckling inom olika områden. Under 2023 har gruppen därför undersökt hur systematisk kompetensutveckling ska organiseras och genomföras för vägledare, samt vilka aktörer som kan ansvara för kompetensutveckling för professionen. Arbetet kommer att fortsätta under 2024.

2.8 Arenor för samverkan

Nationell arena

Myndigheterna i samverkan har identifierat att det saknats ett sammanhållande forum, där både myndigheter och andra intressenter kan mötas för att hantera gemensamma utmaningar inom kompetensförsörjningsområdet. Den omfattande elektrifieringen, de industriella etableringarna i norra Sverige, diskrepansen mellan tillgänglig och efterfrågad kompetens samt den gröna och digitala omställningen är några av frågorna som behöver hanteras utifrån ett helhetsperspektiv, med engagemang från en bredd av myndigheter och andra aktörer. Mot bakgrund av detta etablerades under 2023 en nationell arena för kompetensförsörjning.

I den nationella arenan ingår representanter för Företagarna, LO, SACO, SKR, SUHF, Svenskt Näringsliv och TCO samt generaldirektörer eller generalsekreterare från Arbetsförmedlingen, ESF-rådet, Folkbildningsrådet, Myndigheten för yrkeshögskolan, Skolverket, Tillväxtverket, UHR, UKÄ och Vinnova. Den nationella arenan för kompetensförsörjning har syftet att skapa ett mer överblickbart och effektivt system för samverkan kring kompetensförsörjning för att kunna koordinera olika aktörers initiativ. Arenan sammankallades vid två tillfällen 2023 och beräknas ha cirka två möten per år. I

TSI-projektet "Strengthening the Governance of the Swedish Skills system", som genomförs med stöd av EU-kommissionen och OECD, ingår att undersöka mandat, handlingsutrymme och innehåll för en nationell arena för kompetensförsörjning.

Sektorsarena för digital spetskompetens

Deltagande myndigheter: Arbetsförmedlingen, Tillväxtverket och Universitetskanslersämbetet

Inom myndighetssamverkan ska myndigheterna säkerställa att relevanta aktörer på nationell och regional nivå ges möjlighet att bidra i samverkan för en väl fungerande kompetensförsörjning. För att möta detta har myndigheterna under 2023 påbörjat arbetet med så kallade sektorsarenor. Styrgruppen identifierade här potential i att initialt knyta an till arbetet från det avslutade regeringsuppdraget "digital spetskompetens", där Tillväxtverket och Universitetskanslersämbetet lämnade förslag om att inrätta ett samverkansråd.¹⁴ Inom myndighetssamverkan beslutade myndigheterna därför att utveckla en sektorsarena för digital spetskompetens.

Syftet med sektorsarenan är att skapa ett forum där aktörer från näringslivet, branschföreträdare, utbildningsaktörer, myndigheter och andra intressenter kan samverka för att identifiera kompetensbehov för digital spetskompetens och föreslå lämpliga policyer för att möta detta behov. Under 2023 prövades formerna för arenan och första piloten blev en konferens på tema cybersäkerhet.

Konferensen genomfördes 30 november och deltog gjorde representanter från bland annat myndigheter (inom och utanför myndighetssamverkan), Regeringskansliet, universitet och högskolor, yrkeshögskolor, privata bolag, branschorganisationer, studentorganisationer och forskningsinstitut. Omkring 40 enskilda organisationer var anmälda inför dagen.

Dagen inleddes med föreläsningar av experter på ämnet cybersäkerhet. Deltagarna fick också en nulägesbeskrivning baserad på insikter de själva bidragit med i en i förväg sammanställd SWOT-analys, baserad på möten och enkäter som arbetsgruppen genomfört med anmälda deltagare. Deltagarna fick sedan arbeta i grupper med frågeställningen för dagen: hur kan vi stärka kompetensförsörjningen inom cybersäkerhet i Sverige? Detta skedde utifrån en workshop-metodik där grupperna genererade idéer, gav input på varandras förslag och slutligen presenterade prioriterade förslag för hela gruppen. Dagen avslutades med en prioritering av förslag samt ett panelsamtal.

Erfarenheterna från dagen kommer att ligga till grund för en rapport som sammanställs under våren 2024. Rapporten tas fram av Tillväxtverket och UKÄ, med stöd i en skrivgrupp bestående av några utvalda deltagare från konferensen. Alla konferensdeltagare kommer därefter få möjlighet att läsa rapporten och, om de önskar, ställa sig bakom den. När rapporten är färdigställd planeras den att delas med styrgruppen inom myndighetssamverkan samt kommuniceras externt via ett webinarium.

Till våren finns även en ambition att pröva Arbetsförmedlingens nya koncept som kallas för innovationsstafett, där ett av förslagen från rapporten väljs ut för att jobba vidare med på ett konkret sätt.

Formerna för sektorsarenan kommer även att utvärderas för att diskutera en eventuell fortsättning på andra teman.

2.9 TSI-projektet "Strengthening the Governance of the Swedish Skills System"

Under hösten 2022 ansökte myndighetssamverkan gemensamt om TSI-stöd (Instrumentet för tekniskt stöd, EU-kommissionens verktyg för stöd av reformarbete i EU-länder).¹⁵ Formell avsändare av ansökan var Sverige som EU-medlemsland, via statsrådsberedningens EU-samordning på Regeringskansliet. Sverige beviljades stödet i

¹⁴ Förbättrad kompetensförsörjning av digital spetskompetens - slutrapport - Digital Spetskompetens, hämtad 2024-02-12.

¹⁵ Instrumentet för tekniskt stöd (europa.eu), hämtad 2024-02-12.

mycket hård konkurrens med andra länder. Det var över 500 ansökningar från 27 medlemsländer och ca 20 procent beviljades.

Genom TSI-projektet "Strengthening the governance of the Swedish Skills System" får myndighetssamverkan del av ett expertstöd från OECD.¹⁶ Projektet ska i längden bidra till en förbättrad kompetensförsörjning och att nå balans mellan tillgänglig och efterfrågad kompetens. På medellång och kort sikt ska projektet ge vägledning i hur de olika aktörerna inom kompetensförsörjningsområdet gemensamt kan utveckla och stärka dialogen och samverkan med varandra och hur strukturerna bör vara. En viktig del i detta handlar om hur det går att skapa bryggor mellan arbetsmarknad, näringsliv och utbildning. Både myndigheter och externa aktörer inom kompetensförsörjningsområdet involveras därför i projektet, som ska resultera i rekommendationer och vägledning i det fortsatta arbetet för en väl fungerande kompetensförsörjning. Dessa kommer att lämnas vid projektets slut i januari 2025.

I en första nulägesanalys från projektet identifieras två huvudsakliga områden som behöver prioriteras för att stärka systemen och strukturerna för kompetensförsörjning i Sverige. Det första området handlar om att stärka koordineringen, samarbetet och samverkan mellan myndigheter och aktörer både nationellt och regionalt, på såväl strategisk som operativ nivå. Det andra området handlar om att involvera en bredd av aktörer både på nationell nivå och "sektorsnivå" i arbetet med att komma fram till lösningar när det gäller kompetensförsörjning.¹⁷

2.10 Samordning av myndighetssamverkan

Under 2023 har sekretariatet för myndighetssamverkan utvecklat samordningen av samverkan. Sekretariatet har under 2023 haft resurser från Myndigheten för yrkeshögskolan, Arbetsförmedlingen, Skolverket och Vinnova. Sammanslaget involverar myndighetssamverkan cirka 150 individer, som på olika sätt deltar i uppgifter, uppdrag och projekt kopplade till samverkan.

Ett led i sekretariatets arbete med att samordna myndighetssamverkan har varit att etablera en stödstruktur och ett årshjul i arbetet med att planera, genomföra och följa upp aktiviteter på ett systematiskt sätt inom samverkan. Detta har resulterat i att varje arbetsgrupp inom myndighetssamverkan numera tar fram en arbetsplan i början av året, med tydligt definierade aktiviteter som ska bidra till en väl fungerande kompetensförsörjning och de önskade effekter som eftersträvas i samverkan. I arbetsplanerna får arbetsgrupperna också ta ställning till hur deras planerade aktiviteter ska ge mervärde åt sina målgrupper, exempelvis utbildningsanordnare, regionalt utvecklingsansvariga, branscher eller individer.

För att stärka samordningen inom myndighetssamverkan och skapa synergier mellan arbetsgrupper, har sekretariatet hållit samman en grupp med processledare, som leder arbetsgrupperna inom myndighetssamverkan. Gruppen har haft sex möten under året. Med hjälp av dessa möten får processledarna möjlighet att informera varandra om planerade och genomförda aktiviteter. Detta har skapat former för erfarenhetsutbyte och lärande grupperna emellan. Det svarar även mot behov av tätare samarbete och tvärsaktoriella arbetssätt mellan de olika arbetsgrupperna inom myndighetssamverkan. Samtliga områden inom myndighetssamverkan förhåller sig på ett eller annat sätt till varandra, och är viktiga att knyta till varandra för att de tillsammans ska bidra till en väl fungerande kompetensförsörjning. I och med detta behövs arbetssätt som möjliggör synergieffekter.

Genom mötena har processledarna också fått en kanal för att bidra med gemensamma inspel till myndighetssamverkan. Som exempel signalerades under våren ett behov av att stärka samverkan mellan arbetsgrupperna, varpå en kickoff för hela myndighetssamverkan genomfördes i september. Ytterligare aktiviteter för att stärka samarbetet inom myndighetssamverkan mellan arbetsgrupperna, planeras framöver.

¹⁶ [Strengthening the Governance of the Swedish Skills System - OECD](#), hämtad 2024-02-12.

¹⁷ <https://www.oecd.org/skills/centre-for-skills/Strengthening-the-governance-of-the-Swedish-skills-system-situation-analysis-report.pdf>, hämtad 2024-02-12.

Till kickoffen, som genomfördes fysiskt i Stockholm, bjöds samtliga deltagare i samverkan från arbetsgrupper och styrgrupp. Uppslutningen var god med 74 deltagare. På programmet stod diskussioner både i och mellan arbetsgrupper, med fokus på hur samverkan kan utvecklas och bidra ytterligare till en väl fungerande kompetensförsörjning. Utvärderingen av kickoffen visar att deltagarna över lag var nöjda med dagen. Många såg ett stort värde i att träffas gränsöverskridande inom myndighetssamverkan. Sekretariatet undersöker nu hur detta kan möjliggöras på regelbunden basis i framtiden. Detta är viktigt för att koppla ihop de initiativ och insatser som sker inom kompetensförsörjningsområdet, så att de harmoniserar med varandra och tillsammans bidrar till en väl fungerande kompetensförsörjning.

För att utveckla samordningen av samverkan har Myndigheten för yrkeshögskolan påbörjat två förstudier med finansiering av Europeiska socialfonden. Arbetet med förstudierna inleddes i oktober 2023 och avslutas i oktober 2024. Förstudierna fokuserar på hur arbetsätt kan utvecklas, så att insatserna inom samverkan kan bidra ytterligare till en väl fungerande kompetensförsörjning. Vidare kommer förstudierna att undersöka hur ett kansli kan säkerställa ett hållbart format för att kunna samordna, facilitera och effektivisera myndighetssamverkan. De handlar också om att utveckla formerna för stöd till arbetsgrupperna i sitt arbete, för att hitta arbetsformer som säkerställer att arbete leder till så stor effekt som möjligt för arbetsgruppernas målgrupper.